

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ УКРНОІВІ
03.04.2026 № 84/2026

МІНЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ»
(УКРНОІВІ)
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601, тел.: +380 44 209-27-06, +380 67 501-05-95
e-mail: office@nipo.gov.ua, http://www.nipo.gov.ua, кодзгідноз ЄДРПОУ: 44673629

Р І Ш Е Н Н Я

04 березня 2026 року

Колегія Апеляційної палати УКРНОІВІ, затверджена розпорядженням заступника голови Апеляційної палати Горбик Ю. А. від 20.08.2025 № Р-АП/177-25, у складі головуючого Бахмач Є. В. та членів колегії Шевченко І. І., Котик К. О. за участю секретаря засідання Костенко І. А., розглянула апеляційну заяву Волікова Дмитра Олександровича про визнання прав на корисну модель «Підйомна штора» за патентом № 121801 недійсними повністю, володілець патенту – Верем'єв Микола Петрович.

Представник апелянта – Дейнеко А. І.

Представник володільця патенту/володілець патенту – відсутній.

Апеляційна заява апелянта – Волікова Д. О. (далі – апелянт), подана на підставі частини першої статті 33¹ Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (далі – Закон), згідно з якою будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними повністю або частково з підстав невідповідності винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності.

Відповідно до частини третьої статті 33¹ Закону, така заява може бути подана до Апеляційної палати протягом усього строку чинності майнових прав на корисну модель та після припинення їх чинності.

В апеляційній заяві апелянт зазначає, що 31.07.2017 була подана заявка № u 2017 07980 на видачу патенту України на корисну модель «Підйомна штора», за результатами розгляду якої 11.12.2017 (бюл. № 23/2017) здійснено державну реєстрацію зазначеної корисної моделі та видано патент України № 121801 (далі – патент № 121801).

Апелянт вважає, що патент № 121801 порушує його права та не відповідає умовам патентоздатності – новизна та промислова придатність, з огляду на таке.

Датою, станом на яку при визначенні критерію «новизна» мають бути враховані всі відомості, які стали загальнодоступними у світі і з якими будь-яка заінтересована особа могла ознайомитися, є дата подання заявки, тобто 31.07.2017.

Тому для визначення новизни корисної моделі до рівня техніки віднесено такі релевантні документи, що мають дату публікації більш ранню, ніж дата подання заявки на корисну модель, – 31.07.2017:

Д1 – патент на винахід Німеччини DE 2328825 C2, дата публікації 22.09.1983;

Д2 – патент на винахід Франції FR 902518 A, дата публікації 03.09.1945;

Д3 – патент на винахід Кореї KR 101305540 B1, дата публікації 06.09.2013;

Д4 – патент на винахід США US 577244 A, дата публікації 16.02.1897;

Д5 – патент на корисну модель Німеччини DE 8505826 U1, дата публікації 30.05.1985.

Апелянт вказує, що поняття «підйомна штора» є загальним (родовим) поняттям та не характеризує якимсь певним конструктивним виконанням штори, а тому може охоплювати пристрої різної конструкції за умови, що вони забезпечують підйом штори.

Конструкція та конфігурація конструктивних елементів підйомної штори, яку візуалізовано на графічних матеріалах патенту № 121801 та наведено у описі корисної моделі, опис умов її експлуатації, сукупність ознак, що містяться у формулі корисної моделі, очевидним чином вказують фахівцю на підйомну штору конкретного типу, а саме підйомну штору, яка згортається в рулон.

В обмежувальній частині незалежного пункту формули наведені ознаки, а саме: «Підйомна штора для встановлювання в прорізі стіни, що містить верхню балку, розміщену у верхній частині прорізу, і нижню балку, встановлену з можливістю зворотно-поступального переміщення відносно верхньої балки і споряджену механізмом переміщення поліспастного типу, що включає троси і ролики, а також розміщене між балками полотно».

У відмітній частині незалежного пункту формули корисної моделі вказано, що «механізм переміщення нижньої балки складається з двох тросів однакової довжини, кожний з кінців якого жорстко закріплений у верхній частині штори та з протилежної сторони – в нижній її частині з охоптом роликів, розміщених у торцях нижньої балки, розташовуючись перехресно між

роликами, при цьому верхня балка встановлена жорстко, має циліндричну форму і споряджена усередині пружиною, а полотно виконане цільним».

Апелянт зазначає, що у відмітній частині формули розкритий конкретний варіант конструкції механізму переміщення поліспастного типу, сукупність ознак якого забезпечує досягнення технічних результатів «виключення перекосів нижньої балки» та «синхронізація зусилля натягу тросів і синхронізація обертання роликів поліспавної системи».

Дві інші ознаки відмітної частини формули «верхня балка встановлена жорстко, має циліндричну форму і споряджена усередині пружиною» та «полотно виконане цільним» є відмітними ознаками лише відносно аналога, вибраного та описаного в патенті № 121801, та не беруть участі в досягненні згаданих технічних результатів.

Окрім цього, у патенті № 121801 не дотримано вимогу єдиності, оскільки у формулі корисної моделі розкрито два окремі об'єкти: один – охоплений незалежним пунктом 1 формули, другий – охоплений залежним пунктом 2 формули.

Аналізуючи опис патенту щодо ознак незалежного пункту 1 формули корисної моделі, апелянт вказує на те, що технічний результат характеризується такими ознаками, як «спрощення», «зручність експлуатації», «естетична привабливість», які є узагальнюючими поняттями і не характеризують жодного технічного ефекту.

Щодо залежного пункту 2 формули, ознаки якого забезпечують досягнення таких результатів, як «створення цілісності конструкції», «естетична привабливість і декорування», то вони не мають технічного характеру, вирішують задачу надання зовнішньому вигляду виробу естетичних особливостей та мають оціночний характер.

Апелянтом проведено ретельний аналіз формули корисної моделі та зроблено висновок про те, що повна сукупність ознак незалежного пункту 1 формули корисної моделі патенту № 121801 відома з кожного з патентних документів Д1, Д2, Д3, Д4, взятих окремо; всі ознаки залежного пункту 2 формули відомі з патентного документа Д5.

За клопотанням апелянта про проведення експертизи корисної моделі за патентом № 121801 на відповідність умовам патентоздатності 30.04.2025 одержано «Висновок експертизи щодо умов патентоздатності», яким встановлено, що корисна модель «Підйомна штора» за патентом № 121801 не відповідає умовам патентоздатності корисної моделі, визначеним для неї частиною другою статті 7 Закону, а саме: за пунктом 1 формули не є новою; за пунктами 1, 2 формули не є промислово придатною.

На підставі наведених доводів та наданих доказів апелянт стверджує що: сукупність суттєвих ознак корисної моделі патенту за апеляцією стала загальнодоступною до дати подання заявки на корисну модель (31.07.2017), за якою було видано патент за апеляцією;

у незалежному пункті 1 та залежному пункті 2 формули корисної моделі патенту за апеляцією містяться ознаки, що не є ідентифікованими ознаками, та ознаки, що не є суттєвими ознаками технічного рішення за корисною моделлю;

з урахуванням відомостей, відомих з Д1-Д4, взятих окремо, всі ознаки, наведені у незалежному пункті 1 формули корисної моделі патенту № 121801, відомі з рівня техніки, отже можливо стверджувати, що об'єкт корисної моделі, що описаний в незалежному пункті 1 формули, не відповідає умові патентоздатності «новизна»;

з урахуванням відомостей, відомих з Д3, Д5, взятих окремо, всі ознаки, наведені у залежному пункті 2 формули корисної моделі, відомі з рівня техніки, отже можливо стверджувати, що об'єкт корисної моделі, що описаний в залежному пункті 2 формули, не відповідає умові патентоздатності «новизна»;

з урахуванням того, що в матеріалах патенту за апеляцією не розкрито відомості, достатні для того, щоб фахівець міг здійснити корисну модель у тому вигляді, як її охарактеризовано в незалежному пункті 1 формули та в залежному пункті 2 формули, можливо стверджувати, що об'єкт корисної моделі за пунктами 1, 2 формули корисної моделі не відповідає умові патентоздатності «промислова придатність»;

відтак корисна модель за патентом України № 121804 в цілому не відповідає умовам патентоздатності, визначеним для неї частиною другою статті 7 Закону, а саме:

за пунктами 1, 2 формули корисної моделі не є новою,

за пунктами 1, 2 формули корисної моделі не є промислово придатною.

В обґрунтування своїх вимог апелянт було надано:

1) опис до патенту України на корисну модель № 121801;

2) опис до патенту на винахід Німеччини DE 2328825 C2 та переклад патентного документа;

3) опис до патенту на винахід Франції FR 902518 А та переклад патентного документа;

4) опис до патенту на винахід Кореї KR 101305540 В1;

5) опис до патенту на винахід США US 577244 А та переклад патентного документа;

6) опис до патенту на корисну модель Німеччини DE 8505826 U1 та переклад патентного документа;

7) витяг зі словника Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. I допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.;

8) висновок експертизи щодо відповідності запатентованої корисної моделі умовам патентоздатності.

Враховуючи зазначене, апелянт вважає, що патент № 121801 «Підйомна штора», володільцем якого є Верем'єв Микола Петрович, не відповідає умовам патентоздатності новизна та промислова придатність, і тому, з урахуванням

положень частини першої статті 33¹ Закону, просить визнати права на корисну модель «Підйомна штора» за патентом України № 121801 недійсними повністю та здійснити публікацію про це в офіційному електронному бюлетені НОІВ «Промислова власність».

Пунктом першим глави 5 розділу III Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768 (далі – Регламент), встановлено, що розгляд апеляційної заяви по суті передбачає встановлення наявності підстав для визнання прав на винахід (корисну модель) недійсними відповідно до статті 33¹ Закону та вирішення питання чинності прав на винахід (корисну модель) на підставі наданих матеріалів.

Надання правової охорони корисній моделі відбувалося в порядку, встановленому Законом та Правилами розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002 № 197 (далі – Правила розгляду), та із врахуванням Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22 (далі – Правила складання), що були чинними на момент розгляду заявки.

Відповідно до пунктів одинадцятого, дванадцятого глави 3 розділу II Регламенту, колегія Апеляційної палати з метою з'ясування обставин, якими обґрунтовуються вимоги апелянта та які необхідно встановити для прийняття рішення, заслухала вступне слово апелянта, з'ясувала обставини, на які він посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, перевірила докази, що містилися у апеляційній заяві (№ 46781/32-08-2025 від 15.08.2025), та встановила таке.

Апелянт підтвердив, що ним не було подано позову до того самого володільця патенту № 121801, Верем'єва М. П., з тим самим предметом та з тих самих підстав.

До апеляційної заяви додані докази надсилання володільцю патенту № 121801 копії апеляційної заяви та додатків до неї (накладна № 6900600183284 від 12.08.2025).

Колегія Апеляційної палати наголошує, що чинне законодавство не зобов'язує, а надає право володільцю патенту надати відзив на апеляційну заяву.

Володільцем патенту № 121801 відзиву на апеляційну заяву не було надано.

Колегія Апеляційної палати повідомила володільця патенту № 121801 про прийняття апеляційної заяви до розгляду належним чином, листом вих. № 7509/32-08-2025 від 20.08.2025, та про засідання, листами вих. № 8610/32-08-2025 від 06.09.2025, № 9144/32-08-2025 від 23.09.2025, № 12346/32-08-2025 від 23.12.2025, № 1360/32-08-2026 від 17.02.2026.

Колегія задовольнила клопотання володільця патенту про перенесення дати засідання, призначеного на 04.11.2025 (вх. № 9224-09/2025 від 31.10.2025).

На засіданні 05.02.2026 розгляд апеляційної заяви було зупинено відповідно до абзацу четвертого пункту 3 розділу V Регламенту Апеляційної палати УкрНОІВІ у зв'язку із визначенням колегією неможливості проведення засідання за відсутності будь-кого з учасників розгляду, а саме володільця патенту.

Про засідання, призначене на 04.03.2026, володільць патенту був повідомлений належним чином, натомість не з'явився та письмово не повідомив колегію про причини неявки. Тому на засіданні 04.03.2026 апеляційну заяву Волікова Д. О. про визнання прав на корисну модель «Підйомна штора» за патентом № 121801 недійсними повністю розглянуто за наявними у справі матеріалами.

Відповідно до частини другої статті 7 Закону, корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

Корисна модель визнається новою, якщо вона не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу повинні враховуватися лише окремо (частина третя статті 7 Закону).

Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету (частина четверта статті 7 Закону).

Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на видачу в Україні патенту (зокрема міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передує тій даті, яка зазначена у частині четвертій статті 7 Закону, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.

Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону, обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою корисної моделі. Тлумачення формули здійснюється в межах опису винаходу, корисної моделі та відповідних креслень.

Згідно з абзацом першим частини другої статті 28 Закону, патент надає його власнику виключне право використовувати корисну модель за своїм розсудом, якщо таке використання не порушує прав інших власників патентів.

Використанням корисної моделі визнається: виготовлення продукту із застосуванням запатентованої корисної моделі, застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях (абзаци четвертий, п'ятий частини другої статті 28 Закону).

Продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованої корисної моделі, якщо при цьому використано кожен ознаку, включену до

незалежного пункту формули корисної моделі, або ознаку, еквівалентну їй (абзац восьмий частини другої статті 28 Закону).

Корисна модель за незалежним пунктом формули не визнається новою, якщо виявлено об'єкт, що є частиною рівня техніки, у якому використано кожен суттєву ознаку, включену до незалежного пункту формули корисної моделі (пункт 3 глави 2 розділу II Правил).

Відповідно до частини першої статті 16 Закону, за заявкою стосовно патенту на корисну модель здійснюються попередня та формальна експертизи.

Відповідно до частини першої статті 25 Закону, патент на корисну модель видається під відповідальність його власника за відповідність корисної моделі умовам патентоздатності.

Згідно з частиною першою статті 33² Закону, будь-яка особа може подати до НОІВ мотивоване клопотання про проведення експертизи корисної моделі на відповідність умовам патентоздатності.

Колегія Апеляційної палати встановила, що 30.04.2025 було проведено експертизу корисної моделі за патентом України № 121801 на відповідність умовам патентоздатності.

Експертиза проведена відповідно до вимог Закону та вимог глави XI встановлених на його основі Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на винахід і заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства економіки України від 09.09.2024 № 23301, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 18.09.2024 за № 1411/42756 (далі – Правила), в обсязі опублікованих формули і опису до патенту України на корисну модель № 121801.

Згідно з висновком експертизи щодо умов патентоздатності корисної моделі за патентом № 121801 за результатами патентного пошуку був визначений рівень техніки, який характеризувався такими документами:

№ з/п	Бібліографічні дані документа із зазначенням, де можливо, релевантних частин	Стосується пункту формули №
Д1	DE 2328825 C2, 22.09.1983	1
Д2	FR 902518 A, 03.09.1945	1
Д3	US 577244 A, 16.02.1897	1
Д4	KR 200169348 Y1, 15.02.2000	1
Д5	KR 101305540 B1, 06.09.2013	1
Д6	WO 2013169680 A1, 14.11.2013	1
Д7	US 4202395 A, 13.05.1980	1
Д8	AT 502509 B1, 15.04.2007	1
Д9	FR 1009671 A, 03.06.1952	1

Д10	DE 500236 C, 19.06.1930	1
-----	-------------------------	---

Перевірка формули корисної моделі була проведена із врахуванням опису на відповідність вимогам частин четвертої, сьомої та восьмої статті 12 Закону, відповідно до пунктів 1-4 глави 3 розділу II, пунктів 1-29 глави 5 розділу III та пунктів 1-7 глави 8 розділу VI Правил, в результаті було встановлено таке.

Опублікована формула запатентованої корисної моделі має один незалежний пункт (пункт 1 формули) та один залежний пункт (пункт 2 формули), а саме:

«1. Підйомна штора для встановлювання в прорізі стіни, що містить верхню балку, розміщену у верхній частині прорізу, і нижню балку, встановлену з можливістю зворотно-поступального переміщення відносно верхньої балки і споряджену механізмом переміщення поліспастного типу, що включає троси і ролики, а також розміщене між балками полотно, яка **відрізняється** тим, що механізм переміщення нижньої балки складається з двох тросів однакової довжини, кожний з кінців якого жорстко закріплений у верхній частині штори та з протилежної сторони – в нижній її частини з охоптом роликів, розміщених у торцях нижньої балки, розташовуючись перехресно між роликами, при цьому верхня балка встановлена жорстко, має циліндричну форму і споряджена усередині пружиною, а полотно виконане цільним.

2. Підйомна штора за п. 1, яка **відрізняється** тим, що на кінцях верхньої і нижньої балок перпендикулярно їм розміщені захисно-декоративні елементи».

Відповідно до частин четвертої, сьомої та восьмої статті 12 Закону:

Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі (вимога єдиності корисної моделі).

Опис винаходу (корисної моделі) повинен викладатися у визначеному порядку, в описі повинна бути розкрита суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його суть, базуватися на описі і викладатися у визначеному порядку ясно і стисло.

Зазначені вимоги не дотримані в частинах, що вказані нижче.

Формула корисної моделі викладена неясно.

Ознакою, родовим поняттям незалежного пункту 1 формули є «Підйомна штора для встановлення в прорізі стіни», яка містить поняття «для встановлення в прорізі стіни», що характеризує місце розташування зазначеної штори, але при цьому відсутні будь-які конструктивні ознаки, які б характеризували розміщення штори лише в прорізі стіни.

Аналогічно, ознака «... розміщену у верхній частині прорізу ...», яка характеризує місце розташування верхньої балки, не вказує на її конструктивне виконання. Проріз стіни не є конструктивною складовою штори, тому не може характеризувати корисну модель.

Ознаки «... для встановлення в прорізі стіни ...» та «... розміщену у верхній частині прорізу ...» не властиві досліджуваній корисній моделі, тобто є несуттєвими (пункт 22 глави 5 розділу III Правил).

Ознака незалежного пункту 1 формули «... складається з двох тросів ... кожний з кінців якого жорстко закріплений у верхній частині штори та з протилежної сторони – в нижній її частині ...», яка вказує на місце закріплення кожного кінця кожного троса, є неідентифікованою на основі відомого рівня техніки та не розкрита в описі (пункт 5 глави 5 розділу III Правил).

У висновку зазначено, що є незрозумілим, як один і той самий кінець троса одночасно можна закріпити і у верхній частині штори і в її нижній частині.

Крім того, поняття «штора» є родовим, а досліджувана штора складається з різних конструктивних елементів (верхньої балки, нижньої балки, полотна тощо). Поняття «у верхній частині штори» та «у нижній частині штори» не дають розуміння, про верхню/нижню частину якого саме конструктивного елемента штори йдеться.

Аналізуючи ознаки, які мали характеризувати пристрій (пункт 1 глави 8 розділу III Правил), встановлено, що незалежний пункт 1 формули містить ознаку, яка вказує на наявність пружини усередині верхньої балки, але при цьому відсутні ознаки, які б вказували на зв'язок пружини з іншими конструктивними елементами. Без цих ознак зрозуміти призначення пружини неможливо.

Відмітні ознаки залежного пункту 2 формули винаходу, які вказують на наявність захисно-декоративних елементів, є неідентифікованими та не розкриті в описі (пункт 5 глави 5 розділу III Правил).

При визначенні наявності у незалежному пункті 1 формули суттєвих ознак корисної моделі, сукупність яких є достатньою для досягнення технічного результату, та причинно-наслідкового зв'язку між суттєвими ознаками корисної моделі та зазначеним технічним результатом (пункт 2 глави 4 розділу III Правил), встановлено таке.

В розділі опису корисної моделі «Суть корисної моделі» зазначено такий технічний результат: «забезпечується спрощення і надійність експлуатації пристрою при одночасному забезпеченні надійної фіксації нижньої балки в будь-якому положенні та можливості регулювання рівня освітленості».

Вказаний технічний результат досягається за рахунок того, що підйомна штора містить верхню балку (1) і нижню балку (3), встановлену з можливістю зворотно-поступального переміщення відносно верхньої балки (1) і споряджену механізмом переміщення поліспастного типу, що включає троси (4) і ролики (5), а також розміщене між балками полотно (6). Механізм переміщення нижньої балки (3) складається з двох тросів (4) однакової довжини, кожний з кінців якого жорстко закріплений з охоптом роликів (5), розміщених у торцях нижньої балки (3), розташовуючись перехресно між роликками (5). Верхня балка (1) встановлена жорстко, має циліндричну форму і споряджена усередині пружиною, а полотно (6) виконане цільним.

Підсумовуючи вищезазначене, встановлено, що незалежний пункт 1 формули корисної моделі містить сукупність суттєвих ознак об'єкта, яка є достатньою для досягнення технічного результату.

Перевірка промислової придатності запатентованої корисної моделі проводилась згідно з частиною восьмою статті 7 Закону та відповідно до глави 19 розділу VI Правил.

Згідно з частиною восьмою статті 7 Закону корисна модель визнається промислово придатною, якщо її може бути використано в промисловості або в іншій сфері діяльності.

Для встановлення того, чи є запатентована корисна модель промислово придатною, тобто такою, що може бути використана у промисловості або в іншій сфері діяльності, відповідно до пункту 1 глави 19 розділу VI Правил було перевірено дотримання вимог, зазначених у пункті 5 глави 2 розділу II Правил.

За результатами перевірки умов, зазначених у пункті 5 глави 2 розділу II Правил, встановлено таке.

Матеріали запатентованої корисної моделі містять посилання на призначення об'єкта корисної моделі.

Згідно із пунктом 5 глави 2 розділу II Правил, для підтвердження можливості використання в промисловості в заявці повинні бути зазначені, зокрема, відомості, достатні для того, щоб фахівець міг здійснити винахід (корисну модель) у тому вигляді як його (її) охарактеризовано в кожному пункті формули, зокрема опис засобів та/або методів, за допомогою яких можливе здійснення винаходу (корисної моделі), при цьому допускається заміна таких відомостей посиланням на джерело інформації, що містить їх і яке стало загальнодоступним до дати подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

Ознака, наведена у незалежному пункті 1 формули корисної моделі стосовно закріплення кожного з кінців тросів зверху та знизу, є неясною та не розкрита в описі. З огляду на зазначене, матеріали запатентованої корисної моделі не містять засобів та/або методів, за допомогою яких можливе здійснення корисної моделі в тому вигляді, як вона охарактеризована у формулі, тобто зазначена вище вимога не дотримана.

За таких обставин відповідно до пункту 3 глави 19 розділу VI Правил корисна модель за пунктом 1 формули не відповідає умові патентоздатності «промислова придатність» (частина восьма статті 7 Закону, абзац перший пункту 5 глави 2 розділу II Правил).

Враховуючи те, що незалежний пункт 1 формули не відповідає умові патентоздатності «промислова придатність», то залежний пункт 2 формули, який йому підпорядкований, також не відповідає умові патентоздатності «промислова придатність» (пункт 4 глави 19 розділу VI Правил).

Перевірка новизни запатентованої корисної моделі проводилася згідно з частиною третьою статті 7 Закону та відповідно до глави 20 розділу VI Правил.

В процесі перевірки новизни запатентованої корисної моделі проведено порівняльний аналіз ознак об'єктів того ж призначення, що і запатентована

корисна модель, розкритих у джерелах Д1-Д10, що наведені у пункті 1 даного висновку, з ознаками, наведеними у незалежному пункті 1 формули запатентованої корисної моделі, в результаті чого встановлено таке.

В документі Д1 розкрита підйомна штора, що містить верхню балку (4) і нижню балку (5), встановлену з можливістю зворотно-поступального переміщення відносно верхньої балки (4) і споряджену механізмом переміщення поліспастного типу, що включає троси (26, 26а) і ролики (19, 19а), а також розміщене між балками полотно (3). Механізм переміщення нижньої балки (5) складається з двох тросів (26, 26а), кожний з кінців якого жорстко закріплений (див. фіг. 1) з охоптом роликів (19, 19а), розміщених у торцях нижньої балки (5). Верхня балка (1) встановлена жорстко, має циліндричну форму (див. фіг. 2) і споряджена усередині пружиною (17), а полотно (3) виконане цільним. З фіг. 1 очевидно, що троси (26, 26а) однакової довжини та розташовані перехресно між роликами (19, 19а).

Враховуючи вищесказане, виходить, що з відомого документа Д1 відома вся сукупність ознак об'єкта корисної моделі за пунктом 1 формули.

Вся сукупність ознак незалежного пункту 1 формули корисної моделі відома також з документа Д2.

Враховуючи вищезазначене, необхідно вважати, що корисна модель за незалежним пунктом 1 формули є частиною рівня техніки. Отже, відповідно до частини третьої статті 7 Закону і пункту 3 глави 2 розділу II Правил охарактеризовану у незалежному пункті 1 формули корисну модель визнають такою, що не відповідає умові патентоздатності «новизна».

За результатами експертизи запатентованої корисної моделі встановлено, що корисна модель за патентом України № 121804 не відповідає умовам патентоздатності корисної моделі, визначеним для неї частиною другою статті 7 Закону, а саме:

- за пунктами 1, 2 формули не є промислово придатною;
- за пунктом 1 формули не є новою.

Експертом не зазначено чи проводилося визначення новизни відносно залежного пункту 2 формули.

Однак відповідно до пункту 4 глави 20 розділу VI Правил, у разі, якщо корисна модель за незалежним пунктом формули новою не визнана, така корисна модель не визнається новою у цілому.

Крім того, ознаки залежного пункту 2 «на кінцях верхньої і нижньої балок перпендикулярно їм розміщені захисно-декоративні елементи» є неідентифікованими та не розкриті у описі до патенту України на корисну модель № 121801, а також не знаходяться у причинно-наслідковому зв'язку із технічним результатом, тобто не є суттєвими для спрощення і надійності експлуатації підйомної штори при одночасному забезпеченні надійної фіксації нижньої балки в будь-якому положенні та можливості регулювання рівня освітленості. Відповідно до пункту 2 глави 20 розділу VI Правил, перевірку новизни здійснюють щодо всієї сукупності ідентифікованих суттєвих ознак, однак такі ознаки відсутні у пункті 2 формули винаходу.

Відповідно до пункту 5 глави 7 розділу I Регламенту, колегія оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні.

Жодні докази, зокрема висновки експертів, не мають для колегії наперед установлені сили.

Колегія оцінює належність та допустимість кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

Будь-яких належних доказів на спростування зазначеного висновку експертизи щодо відповідності запатентованої корисної моделі умовам патентоздатності володільцем патенту № 121801 не надано, а сам висновок не суперечить іншим матеріалам справи.

У пункті 3.2.2 Статуту УКРНОІВІ вказано, що він уповноважений діяти як заклад експертизи в межах повноважень, визначених, зокрема, і Законом.

Тому висновок експертизи щодо умов патентоздатності патенту № 121801 є належним засобом доказування при розгляді апеляційної заяви про визнання патенту на корисну модель недійсним.

Права на корисну модель, визнані недійсними Апеляційною палатою, вважаються такими, що не набрали чинності, з дня, наступного за днем державної реєстрації корисної моделі.

Колегія вважає, що матеріалами справи підтверджено невідповідність запатентованої корисної моделі № 121801 умовам патентоздатності новизна та промислова придатність станом на дату подання заявки, а сукупність її суттєвих ознак стала загальнодоступною до цієї дати – 31.07.2017.

За результатами розгляду апеляційної заяви, на підставі Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», керуючись Регламентом Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженим наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04.01.2024 за № 21/41366, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Апеляційну заяву Волікова Дмитра Олександровича задовольнити повністю.

2. Визнати права на корисну модель «Підйомна штора» за патентом України № 121801, володільцем якого є Верем'єв Микола Петрович, недійсними повністю.

3. Внести зміни до Державного реєстру патентів України на корисні моделі щодо визнання прав на корисну модель «Підйомна штора» за патентом України № 121801, володільцем якого є Верем'єв Микола Петрович, недійсними з дня, наступного за днем державної реєстрації корисної моделі 11.12.2017.

4. Здійснити, в офіційному електронному бюлетені НОІВ, публікацію відомостей про визнання прав на корисну модель «Підйомна штора» за патентом України № 121801, володільцем якого є Верем'єв М. П., недійсними з дня, наступного за днем державної реєстрації корисної моделі, а саме: 11.12.2017.

Рішення Апеляційної палати набирає чинності з дати його затвердження наказом Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» та може бути оскаржено в судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

Головуючий колегії
Члени колегії

Є. В. Бахмач
І. І. Шевченко
К. О. Котик

